

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116200937
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8116200937.1

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobcu: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, so sídlom Slovenská 87, Prešov, IČO: 37 937 693, zastúpený O.. Q. C., riaditeľka ÚPSVaR Prešov, proti žalovanému: L. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. Č.. XXX, o zaplatenie 158,75 € s prísl., takto

rozhodol:

Konanie **zastavuje**.

Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom došlým súdu dňa 19.01.2016 sa žalobca domáhal na žalovanej zaplatenia sumy 158,75 €. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 09.03.2009 uzavrel so žalovaným písomnú Dohodu o splátkach, ktorou sa zaviazal vrátiť sumu 262,36 €.

Žalovaný doposiaľ z uvedenej povinnosti uhradila 103,61 €, a preto ku dňu podania tohto návrhu predstavuje jeho dlh sumu 158,75 €.

Žalobca súdu zároveň predložil „Dohodu o splátkach“, uzavretú podľa zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, ktorej predmetom je pohľadávka, ktorá vznikla na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov č.j. 04/12603-008 zo dňa 19.10.2004, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť vrátiť finančné prostriedky z dôvodu neplnenia vyživovacej povinnosti vo výške 262,36 €.

V uvedenej dohode žalovaný ako dlžník predmetnú pohľadávku ÚPSVaR Prešov vo výške 262,36 €, čo do dôvodu a výšky uznal. ÚPSVaR Prešov povolil teda podľa § 6a zákona č. 278/1993 o správe majetku štátu v znení neskorších právnych predpisov splátky dlhu vo výške 8 € mesačne, počnúc mesiacom marec 2009. Dlžník sa touto dohodou zaviazal celý dlh splatiť naraz, ak nezaplatí niektorú splátku riadne a včas, kedy sa stáva splatný celý dlh alebo ak sa zlepšia jeho ekonomické alebo sociálne pomery.

Pri svojom rozhodovaní súd vychádzal z nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

Súdu nebolo zo strany žalobcu predložené vyššie uvedené administratívne rozhodnutie, čo však nebráni aj vzhľadom na obdobnú veci (OS Prešov - sp. zn. 9C/152/2013) vec rozhodnúť.

Podľa § 6a ods.1 zákona č. 278/1993 Zb. zákona o správe majetku štátu v znení účinnom ku dňu 09.03.2009 - Ak osobitný zákon neustanovuje inak, správca pohľadávky štátu môže na písomné požiadanie dlžníka, ktorý nemôže svoj dlh riadne a včas plniť, uzavrieť s dlžníkom dohodu o splátkach alebo o odklade platenia. Správca pohľadávky štátu, ktorá vznikla na základe rozhodnutia vydaného podľa osobitného predpisu, (zákon o správnom konaní) nesmie uzavrieť dohodu o splátkach na dobu dlhšiu ako tri roky po uplynutí lehoty určenej na splnenie povinnosti uloženej týmto rozhodnutím.

Podľa § 6a ods. 2 uvedeného zákona, správca pohľadávky štátu môže uzavrieť s dlžníkom písomnú dohodu o splátkach, ak:

- a) dlžník svoj dlh písomne uznal, alebo ak ide o pohľadávku štátu priznanú právoplatným rozhodnutím súdu,
- b) dlžník z dôvodu zhoršenia ekonomických alebo sociálnych pomerov nemôže zaplatiť celý dlh naraz,
- c) dlžník sa v dohode o splátkach zaviazal zaplatiť celý dlh naraz, ak nezaplatí niektorú splátku riadne a včas, alebo ak sa zlepšia jeho ekonomické alebo sociálne pomery.

Podľa § 7 ods. O. s. p.

(1) V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

(2) V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

(3) Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa § 103 O. s. p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 O. s. p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zataví. Ak vec nespadá do právomoci súdov, alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Uznanie záväzku, či už podľa § 558 Občianskeho zákonníka, na ktorý sa odvoláva žalobca (Vzhľadom na nižšie uvedené závery, je nadbytočné zaoberať sa tým, či uznanie záväzku vôbec prichádza do úvahy v prípade záväzku majúceho verejnoprávny charakter. Procesný súd analogicky poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. SŽ-o-KS 87/03 /publikované v Zbierke pod číslom 8/2005/ - nedoplatok na poistnom na zdravotné poistenie je dlhom z práva verejného, pri ktorom poisťovňa vykonáva určitý rozsah správy vecí verejných na základe zákonného zmocnenia. Pri vymáhaní nedoplatkov na poistnom a poplatku z omeškania za jeho nezaplatenie nie je s platiteľom poistného v súkromnoprávnom /obchodnom alebo občianskoprávnom/ vzťahu. Podľa predmetného rozhodnutia skutočnosť, že sporné pohľadávky vznikli ako nedoplatky na plneniach z práva verejného a nie ako pohľadávky z práva súkromného spôsobuje, že ich charakter zostáva trvalo zachovaný a nemôže sa zmeniť. Tieto pohľadávky nevznikli z občianskoprávných, ani z obchodných vzťahov, preto každé nakladanie s nimi sa môže uskutočniť len v rámci ustanovení práva verejného. Nemôže sa tak stať na základe dohody, uzavretej medzi subjektom práva verejného a subjektom práva súkromného. Uzavieranie dohôd o nich je možné len vo sfére práva verejného a ich zmluvná zmena na občianskoprávne, prípadne obchodno-právne záväzky je pojmovo vylúčená. Ani prípadné výnimočné použitie právnych predpisov z oblasti práva pri nakladaní s nimi neznamena, že sa zmenili na pohľadávky súkromno-právne.) alebo podľa § 323 Obchodného zákonníka je jednostranným právnym úkonom dlžníka.

Samozrejme nič nebráni tomu, aby uznanie záväzku bolo súčasťou aj iného dvojstranného právneho úkonu tak ako je tomu v uvedenom prípade, keď je súčasťou dohody o splátkach, avšak aj v takomto prípade musí spĺňať náležitosti ustanovené zákonom pre tento jednostranný právny úkon (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Odo 228/2003).

Uznanie dlhu plní zaistovacu funkciu tým, že zakladá právnu domnienku existencie dlhu v dobe jeho uznania, čím sa v spore uľahčuje procesná pozícia veriteľa, pretože v ňom nemusí dokazovať vznik dlhu ani jeho trvanie v dobe, keď k uznaniu došlo.

Je naopak na dlžníkovi, ktorý namieta, že dlh nevznikol, že bol splnený, či zanikol inak, alebo že bol prevedený na iného, aby to preukázal. Podstatné však je, že uznanie dlhu nie je samostatným zaväzovacím dôvodom, nemožno ním teda založiť nový záväzok, ale uznať iba záväzok už existujúci.

Z vyššie uvedeného vyplýva čiastkový záver, že v prejednávanej veci predmetom konania nemôže byť splnenie dlhu vyplývajúceho z dohody o splátkach a uznaní dlhu, pretože z tejto dohody žiaden záväzok nevznikol, došlo iba k uznaniu už existujúceho záväzku a k dohode o jeho plnení v splátkach. Uznaný záväzok, o ktorom bolo dohodnuté, že bude splatený v splátkach, má svoj základ v inej právnej skutočnosti, a to v právoplatnom rozhodnutí príslušného štátneho orgánu, a to Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, pričom ide o rozhodnutie sp. zn. 04/12603-008 zo dňa 19.10.2004.

Toto rozhodnutie je zároveň exekučným titulom, na základe ktorého v prípade jeho nesplnenia možno viesť exekúciu na majetok žalovanej. Je teda zrejmé, že žalobca sa vlastne domáha, aby súd rozhodoval o veci týkajúcej sa vrátenia finančných prostriedkov z dôvodu neplnenia vyživovacej povinnosti žalovaného.

Podľa § 7 O. s. p. však súd na takéto rozhodovanie právomoc nemá. V prípade, ak by išlo o právoplatné rozhodnutie súdu, vo vzťahu ktorému by bola uzavretá dohoda o splátkach, súd by bol nútený konanie zastaviť pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci vyplývajúcej z § 159 ods.3 O. s. p. - len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

V danom prípade však nejde o rozhodnutie súdu ale iného štátneho orgánu vo vzťahu, ku ktorému toto ustanovenie O.s.p. použiť nemožno.

Na základe vyššie uvedeného však treba vychádzať z toho, že nie je splnená základná podmienka, aby súd mohol vo veci konať, a to podmienka jeho právomoci. Zároveň je zrejmé, že vec je už právoplatne rozhodnutá v správnom konaní, preto ani niet orgánu, ktorý by znovu o nej rozhodovať mohol.

Súd na základe listín predložených žalobcom robí konečný záver, že je nutné konanie zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky a to nedostatok právomoci súdu vo veci konať a rozhodovať, a zároveň, že vec nemožno postúpiť na rozhodnutie inému príslušnému orgánu, keďže je už právoplatne rozhodnutá, a to podľa správneho poriadku, ktorý je základným predpisom pre správne konanie, v ktorom bolo vydané rozhodnutie Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prešov, pričom aj pre správne konanie platí, že o veci, ktorá už bola právoplatne rozhodnutá, znova rozhodovať nemožno.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd pokladá za nadbytočné riešiť otázku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu, keďže tento žalobu podal vo vlastnom mene, pričom podľa § 2 ods.2 zákona č. 278/1993 Z.z. - Správca majetku štátu vykonáva právne úkony pri správe majetku štátu v mene štátu. Správca koná v mene štátu pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku štátu, ktorý spravuje, alebo sporného majetku, ktorého správcom by mal byť podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Pokiaľ ide o náhradu trov konania, jeho zastavenie z procesného hľadiska zaviniť žalobca a preto právo na náhradu trov konania nemá (§ 146 ods.2 O.s.p.). Úspešná žalovaná náhradu trov konania nežiadala, preto jej ju súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.